

نام درس:	مشاوره در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت - حضوری		
تعداد و نوع واحد:	۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی	شماره درس:	دروس پیش نیاز:
رشته و مقطع تحصیلی:	کارشناسی ارشد	دانشکده:	بهداشت
نام مدرس:	دکتر راضیه خسرواد	ترم تحصیلی:	دوم
تعداد جلسات:	25	روز و ساعت برگزاری کلاس:	تاریخ امتحان

□ مقدمه (شرح درس):

هدف رشته آموزش بهداشت، تربیت دانش آموختگانی است با سبک دانش و مهارت های حرفه ای قادر به شناخت جامعه، ارزیابی نیازها، برقراری ارتباط مناسب، تصمیم گیری، ارائه ی خدمات آموزشی، پژوهشی و مشاوره ای باشند به گونه ای که به ارتقای سلامت و شکل گیری سبک زندگی سالم منتهی گردد. متخصص آموزش بهداشت و ارتقای سلامت برای ارائه خدمت به عنوان یک فرد مرجع در مباحث آموزش بهداشت، نیازمند داشتن طیفی از مهارت ها و تخصص های ویژه است. یکی از این مهارت ها، ارائه خدمت در نقش یک مشاور است. او باید به عنوان یک فرد مرجع، نقش یک مشاور را برای افراد متقاضی خدمت ایفا کند و در همین راستا او می بایست از فنون مشاوره اطلاع داشته باشد و مهارت تسهیل گری در جریان شبکه سازی ها و تسهیل تلاش های مشارکتی را کسب کرده باشد.

□ **هدف کلی:** آشنایی دانشجویان با اصول، مبانی، روش ها و فنون مشاوره و کاربرت آن در فعالیت های ارتقاء سلامت

□ **اهداف اختصاصی درس** (به تعداد سرفصلها و جلسات هدف نوشته شود):

از دانشجویان انتظار می رود پس از پایان دوره بتوانند: پ

- ۱- فرق مشاوره و راهنمایی را توضیح دهد.
- ۲- جایگاه مشاوره و راهنمایی را در آموزش بهداشت و ارتقا سلامت شرح دهد.
- ۳- یک مساله بهداشتی را عنوان کنند و توضیح دهند از مشاوره یا راهنمایی باید استفاده کرد.
- ۳- بتوانند یک گروه مشاوره را با معیارها و استانداردهای علمی و درست آن تشکیل دهند.
- ۴- بتوانند گروه را پویا و فعال کنند.
- ۵- کنش و واکنشهای گروه را ارزیابی کنند.
- ۶- توضیح دهد انتخاب اعضا در گروه چگونه باشند.
- ۷- اندازه گروه را برای گروههای مشاوره و راهنمایی مقایسه کنند.
- ۸- تواتر جلسات، تداوم جلسات و طول هر جلسه چگونه باید باشند.

- ۹- اهمیت و کلیات اصول و فنون مشاوره را توضیح دهد.
- ۱۰- رویکردها و تئوری های مشاوره را توضیح دهد.
- ۱۱- شیوه مصاحبه مراجع محور و مراحل آن بیان کند.
- ۱۲- شرایط محیطی مصاحبه را طراحی کند.
- ۱۳- ویژگی های مشاوره کننده بنویسد.
- ۱۴- اهمیت خودآگاهی در مشاوره را توضیح دهد.
- ۱۵- آشنایی دانشجویان با مهارت ها و مراحل محوری اجرای مشاوره موفق شرح دهد.
- ۱۶- مهارت های شروع مصاحبه و مدیریت مصاحبه تحلیل کند.
- ۱۷- حفظ و نگهداری روابط مناسب با مراجع چگونه باشد.
- ۱۸- تکنیک های شروع، ادامه و پایان جلسه مشاوره راطبقه بندی کند.
- ۱۹- مهارت های گوش دادن، سوال کردن و بازخورد دادن توضیح دهد.
- ۲۰- مهارت های خلاصه کردن و اتمام مشاوره را خلاصه کند.
- ۲۱- بتواند با توجه به موضوعات سلامت و نیازهای سلامت گروههایی که با آنها کار می کنند و ویژگیهای شخصیتی خودش و ویژگیهای گروه یکی از روشها را انتخاب کند و به کار بندد (هرکدام از دانشجویان یک موضوع مرتبط با سلامت را برای آموزش انتخاب می کنند و نظریه مناسب با آن را انتخاب می کنند و در عمل تمرین می کنند).
- ۲۲- تکنیک های مشاوره فردی را توضیح دهد و بکار بندد.
- ۲۳- تکنیک های مشاوره گروهی را توضیح دهد و بکار بندد.
- ۲۴- اصول و فنون مشاوره در گروه های جمعیتی مانند سالمندان، نوجوانان و جوانان و کودکان را مقایسه کند.
- ۲۵- اصول و فنون مشاوره در شرایط خاص را شرح هد.
- ۲۶- رویکر های مشاوره فردی را با گروهی مقایسه کند.
- ۲۷- تکنیک های رویکرد شناختی رفتاری را توضیح دهد و بکار بندد.
- ۲۸- اصول بنیادین در تبیین تغییر رفتار را در رویکرد شناختی رفتاری توضیح دهد
- ۲۹- کاربردهای مصاحبه انگیزشی را نام ببرد.
- ۳۰- اصول مصاحبه انگیزشی را توضیح دهد.
- ۳۱- تکنیک های پایه ای مصاحبه انگیزشی را توضیح دهد.
- ۳۲- راههای توسعه کلام تغییر را در مصاحبه انگیزشی بنویسد.
- ۳۳- نظریه های مشاوره گروهی را نام ببرد و توضیح دهد.
- ۳۴- یک سناریو برای یک مشکل بهداشتی با توجه به رویکردهای مختلف مشاوره بنویسد.
- ۳۵- سناریوها را با کمک همکلاسی هایش اجرا و ایفای نقش کند.
- ۳۶- بتواند یک گروه تشکیل دهد و با کمک یکی از رویکردهای مشاوره ای گروهی یکی از مشکلات گروه را بحث و بررسی کند.

□ استراتژی آموزشی (روشهای تدریس):

- * سخنرانی □ * کنفرانس □ * بحث گروهی □ * بحث در گروههای کوچک □
- کارگاه آموزشی □ Round □ * PBL □ Case Report □ Morning Report □
- * غیره (روش تدریس جدید سازنده گرا- خود سامانگر روش تدریس همیاری و ...)
- * ایفای نقش
- تمرین و کار عملی

□ وسایل کمک آموزشی: تخته وایت بورد-ماژیک- ویدئوپروژکتور

□ وظایف و تکالیف دانشجو:

انجام تکالیف- مشارکت فعال در کلاس- گوش دادن فعال- پاسخ به سؤالات -ارائه کنفرانس-شرکت در روش های تدریس جدید-نوشتن پی پر هایی با موضوع مشخص-تکمیل کارپوشه-خلاصه کردن مباحث درس

□ نحوه ارزشیابی دانشجو

- حضور و غیاب ۵ درصد از نمره نهایی
- فعالیت کلاسی و انجام تکالیف ۲۵ درصد از نمره نهایی
- امتحان میان ترم ۲۰ درصد از نمره نهایی
- امتحان پایان ترم ۵۰ درصد از نمره نهایی
- نوع امتحان میان ترم: □ شفاهی □ تشریحی □ *چند گزینه ای □ *صحیح و غلط □ جور کردنی
- نوع امتحان پایان ترم: □ شفاهی □ *تشریحی □ *چند گزینه ای □ صحیح و غلط □ جور کردنی

□ منابع:

پویایی گروه و مشاوره گروهی: دکتر عبدالله شفیع آبادی
نظریه های مشاوره و روان درمانی: دکتر عبدالله شفیع آبادی
نظریه های مشاوره و روان درمانی: ریچارد شارف، ترجمه مهرداد فیروز بخت
فنون مشاوره و راهنمایی: دکتر عبدالله شفیع آبادی

Counselling skills for health professionalist: Philip Burnard